

Základní škola a Mateřská škola Velká Losenice

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY VELKÁ LOSENICE**

Platnost od 1. 9. 2020

Číslo jednací 79/2020-ZŠ-MŠ-VL

**Projednáno na pedagogické radě dne 31. 8. 2020
Mgr. Andrea Stupková, vedoucí učitelka MŠ**

Mgr. Marie Dobrovolná, ředitelka školy

Název programu:

„Hrajeme si s Dubínkem“

Motto: „Budeme si spolu hrát, sebe a svět poznávat.“

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, vést děti k úctě k životu a k přírodnímu bohatství.

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Historie a obecná charakteristika školy	5
3. Podmínky vzdělávání	5
3. 1. Pedagogické a personální zajištění	5
3. 2. Materiální podmínky	6
3. 3. Psychosociální podmínky	6
3. 4. Životospráva	7
3. 5. Organizace dne v MŠ	7
3. 6. Podmínky pro řízení	8
3. 7. Spolupráce s rodiči	9
3. 8. Spolupráce s jinými subjekty	9
3. 9. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí mimořádně nadanými, péče o děti s logopedickou vadou	9
3. 10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4. Charakteristika školního vzdělávacího programu	16
5. Formy a metody vzdělávání	18
6. Vzdělávací obsah	19
6. 1. Integrované bloky	19
6. 1. 1. Dubínek přírodovědce	19
6. 1. 2. Dubínek rytířem	21
6. 1. 3. Dubínek cestovatelem	23
6. 1. 4. Dubínek koumákem	25
6. 1. 5. Zdravý Dubínek	27
6. 1. 6. Dubínkovy radovánky	30
6. 2. Pravidla pro tvorbu třídních programů	31
7. Evaluační systém mateřské školy	32
7. 1. Dokumenty školy	32
7. 2. Podmínky vzdělávání	33
7. 3. Průběh vzdělávání	34
7. 4. Spolupráce	35
8. Přílohy	36
8. 1. Výchova ke zdraví	36
8. 2. Enviromentální výchova – seznamování s přírodou	37
8. 3. Předčtenářská gramotnost	38
8. 4. Předmatematická gramotnost	38
8. 5. Polytechnická výchova	39
8. 6. Seznamování s cizím jazykem	39
8. 7. Metoda dobrého startu	40
8. 8. Logopedická prevence	40
8. 9. Aktivity, které probíhají v naší MŠ	41
8. 10. Adaptační program	42
8. 11. Plán primární prevence patologických jevů	44

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Velká Losenice,
příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Velká Losenice
Velká Losenice 230
592 11

Adresa školy: Základní škola a Mateřská škola Velká Losenice,
příspěvková organizace
Velká Losenice 248
592 11

IČO: 60575255

Vedení školy: ředitelka školy Mgr. Marie Dobrovolná
zástupce ředitelky školy pro MŠ Mgr. Andrea Stupková

Kontakt: 566 564 930

Internetové adresa: www.skolalosenice.cz

Email: skolka@losenice.cz

Počet pedagogických pracovníků: 4

Počet provozních zaměstnanců: 2

Kapacita mateřské školy: 82

Počet tříd: 2

2. Historie a obecná charakteristika školy

Podle záznamů v kronice školy byl provoz mateřské školy zahájen v roce 1961. V roce 1983 je postavena nová budova mateřské školy a v roce 2002 se uskutečnilo sloučení se základní školou. V roce 2010 se naše mateřská škola stává trojtřídní a v roce 2019 vlivem klesajícího počtu narozených dětí v obci dvoutřídní.

Mateřská škola Velká Losenice je vesnická škola obklopená krásnou přírodou.

V dvoupodlažní budově mateřské školy se nachází dvě prostorné třídy rozdělené na hernu, učebnu a ložnici. V budově se nachází jídelna, tělocvična, dílnička pro tvoření keramiky a učebna pro rozvoj řeči. Učitelky mají k dispozici sklad výtvarného a didaktického materiálu, sborovnu s knihovnou.

K budově přiléhá školní zahrada, která je postupně a ve spolupráci se zřizovatelem, školou a rodiči přetvářena v zahradu přírodní. Mateřská škola také využívá k pobytu venku školní zahrada za budovou ZŠ vybavenou prolézačkami, pískovištěm a skladem hraček.

Mateřská škola prochází postupnou modernizací, byla vyměněna okna a vchodové dveře, topná tělesa, rekonstrukce kotelny a proběhlo nové pokrytí střechy.

3. Podmínky vzdělávání

Záměry:

- vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP PV
- vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí
- hledat nové formy spolupráce s rodinou, vytvářet cestu důvěry a vzájemného pochopení
- zajistit dostatečnou informovanost o dění v mateřské škole, o ŠVP

3. 1. Pedagogické a personální zajištění školy

V mateřské škole působí 4 učitelky.

V první třídě je jedna učitelka s vysokoškolským vzděláním v oblasti předškolní pedagogiky, speciální pedagogiky pro předškolní věk a má mnohaleté zkušenosti s prací s předškolními dětmi. Druhá učitelka získala požadované vzdělání na vyšší odborné škole pedagogické. Ve druhé třídě s dětmi pracují dvě učitelky se středním pedagogickým vzděláním a s dlouholetou praxí v této mateřské škole.

Pedagogické pracovnice si průběžně doplňují vzdělávání formou DVPP, účastní se seminářů a kurzů, studují odbornou literaturu a tisk. Mají zájem o svůj profesní růst. Z každého semináře předávají svým kolegyním získané zkušenosti a poznatky slovní formou.

Bezpečnost dětí je zajištěna překrýváním směn učitelek.

Provozními zaměstnanci jsou dvě uklízečky. Úklid v dopoledních hodinách zajišťuje uklízečka, která připravuje také dopolední a odpolední svačiny, vydává oběd a pomáhá dětem se sebeobsluhou. Druhá uklízečka zajišťuje dovoz stravy z kuchyně ZŠ a pomoc při

výdeji stravy, zajišťuje úklid jídelny a úklid v odpoledních hodinách a po skončení provozu MŠ.

Strava dětem je připravována ve školní kuchyni základní školy a je do mateřské školy dovážena.

3. 2. Materiální podmínky

V naší mateřské škole jsou v provozu dvě samostatné třídy. Velikost tříd je dostatečná, odpovídá hygienickým normám na daný počet dětí. V každé třídě je hrací plocha, pracovní plocha, relaxační kout, lehárny jsou od heren odděleny závěsy nebo vertikálními žaluziemi a umožňují příležitostně zvětšit prostor. Děti mají zároveň větší soukromí při odpočinku. Vybavení, pomůcky i hračky odpovídají věku dětí, antropometrickým požadavkům, počtu dětí ve třídách, jsou zdravotně nezávadné. Všechny třídy jsou postupně vybavovány novými lehátky, novým nábytkem, který umožňuje dětem si půjčovat samostatně většinu hraček a pomůcek. Hračky a pomůcky jsou pravidelně obměňovány. Dispoziční uspořádání umožňuje po celý den maximální využívání prostoru, prolínání skupinových a individuálních činností, frontálních, konstruktivních, výtvarných a pracovních činností, námětových her, pohybových aktivit, jejich střídání podle individuálních potřeb dětí. Každá třída má kabinet sloužící k ukládání didaktických pomůcek, výtvarného materiálu, hudebních nástrojů a tělovýchovného náčiní. Hygienické i sanitární vybavení je na dobré úrovni. Třídy mají možnost využívat tělocvičny, keramické dílničky, tělocvičny a keramické pece v ZŠ.

Všechny třídy jsou udržovány v čistotě, působí harmonickým dojmem.

3. 3. Psychosociální podmínky

Ve škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti jsou dostatečně dlouho venku. Překážkou pro pobyt dětí venku je pouze mráz pod 10°C, náledí, silný vítr a déšť apod. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na školní zahradě, ale i v rámci možností v MŠ. Obec a její okolí poskytují řadu možností k tematickým vycházkám v průběhu celého školního roku.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Působení učitelek i provozních zaměstnanců je ve vztahu k dětem jednotné, vzájemně se doplňuje a prolíná. Děti jsou zatěžovány přiměřeně věku, v rámci svých možností. Dětem je ze strany pedagogických pracovníků i provozních zaměstnanců mateřské školy vytvářeno prostředí pohody, bezpečí a jistoty.

Nově příchozím dětem je nabízen adaptační režim. V prvních dnech docházky může v MŠ pobývat spolu s dítětem i rodič. Pobyt v MŠ se může po dohodě rodiče a učitelky dle potřeby zkrátit a postupně prodlužovat. Doba pobytu se může zvolit kdykoliv během dne.

Vzdělávací nabídka je dětem blízká, témata vycházejí z prostředí, které je obklopuje, odpovídají věku a mentalitě dítěte.

S dětmi vytváříme a dodržujeme pravidla soužití:

1. máme se rádi
2. neublížíme si
3. vzájemně si nasloucháme

4. pomáháme si
5. společně prožíváme radost (tvoříme, kreslíme, stavíme, nebouráme,...)

Naše pravidla k rozvoji jedinečnosti každého dítěte:

1. respektovat věk dítěte, dosažený stupeň vývoje dítěte
2. demokratický vztah mezi dítětem a učitelem
3. mít dostatek podnětů ke hře, využívat zájmu dítěte
4. budování důvěry ve vlastní schopnosti (pochvala, ocenění)
5. rozvíjení kladných rysů dítěte
6. spojení výchovy a učení se životem
7. vzájemná spolupráce všech učitelů, zaměstnanců školy, rodičů a odporných pracovišť (PPP, Logopedie, SPC apod.)
8. neustálá potřeby pedagoga se vzdělávat, poznávat nové metody práce, vkládat do své práce nadšení, vstřícnost, toleranci a empatii

3. 4. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných norem. Jídelníček je sestavován vedoucí školní jídelny tak, aby zahrnoval všechny druhy potravin, které se pravidelně střídají. Je dodržován interval 3 hodin mezi jednotlivými jídly. Do jídla děti nikdy nenutíme, ale snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly a postupně se tak naučily zdravému stravování. Pokud má dítě zdravotní problémy diagnostikované lékařem a z nichž vyplývá úprava stravy nebo dieta, mateřská škola se ve spolupráci s vedoucí školní jídelny a rodiči snaží o úpravu jídelníčku podle potřeb dítěte. V průběhu celého dne je zajišťován pitný režim. Potřebné množství nápoje zajišťují učitelky na jednotlivých třídách. Během stravování jsou děti vedeny k co největší samostatnosti dle možností chodu jídelny.

Spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí. Do spaní nejsou děti nuceny, mohou jen odpočívat. Učitelky volí vhodné formy odpočinku (poslech čtené pohádky, reprodukováných pohádek, písniček, ukolébavek, relaxační hudby...) Pokud dítě neusne, je mu nabízena náhradní výchovně-vzdělávací činnost, která je připravena tak, aby nerušila odpočinek ostatních dětí.

Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Učitelky nesmí podávat dětem léky, pouze ve výjimečných případech a zásadně vždy s písemnou žádostí rodičů, na které je uvedeno přesné dávkování léku.

Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči, okamžitě informuje rodiče a provede další nezbytné kroky (oznámení úrazu ředitelce školy, zápis do knihy úrazů atd.).

Naším cílem a záměrem je v rámci zdravého životního stylu poskytovat dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku na školní zahradě i v okolní přírodě.

3. 5. Organizace dne v MŠ

I. třída

6.30 – 8.00 scházení dětí, volné hry

8.00 – 8.20 úklid hraček, tělovýchovná chvilka, pohybové hry, jóga pro děti, ranní kruh

8.20 – 8.45 hygiena, svačina

8.45 – 9.20 didakticky řízené činnosti rozvíjející poznatky, vědomosti a dovednosti dětí

9.20 – 11.20 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11.20 – 11.45 hygiena, oběd

11.45 – 13.45 příprava na odpočinek, poslech pohádky, odpolední odpočinek, hygiena

13.45 – 14.10 svačina

14.10 – 16.00 volné hry, zájmová činnost, didakticky řízené činnosti, pohybové aktivity, rozcházení dětí

II. třída

6.30 – 8.00 scházení dětí, volné hry

8.00 – 8.45 úklid hraček, tělovýchovná chvilka, pohybové hry, jóga pro děti, ranní kruh

8.45 – 9.10 hygiena, svačina

9.10 – 9.45 didakticky řízené činnosti rozvíjející poznatky, vědomosti a dovednosti dětí

9.45 – 11.45 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11.45 – 12.10 hygiena, oběd

12.10 – 14.10 příprava na odpočinek, poslech pohádky, odpolední odpočinek, hygiena

14.10 – 14.35 svačina

14.35 – 16.00 volné hry, zájmová činnost, didakticky řízené činnosti, pohybové aktivity, rozcházení dětí

Režim dne se může dle aktuální situace měnit.

3. 6. Podmínky pro řízení

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny, každý zaměstnanec má písemně určenou pracovní náplň, pracovní dobu, seznam dalších povinností.

Zaměstnanci jsou zapojováni do spolurozhodování a fungování MŠ, je respektován jejich názor, a tím je vytvářeno ovzduší vzájemné důvěry a dobré spolupráce.

Hodnocení práce podřízených probíhá plánovaně, zástupce ředitelky pro MŠ na začátku školního roku zpracovává plán kontrolní a hospitační činnosti.

Zástupce ředitelky školy řídí mateřskou školu a o průběhu roku informuje ředitelku školy příspěvkové organizace. Komunikace probíhá na úrovni osobních návštěv, telefonických rozhovorů a emailových zpráv. Zástupkyně ředitelky pro MŠ je pravidelně zvána na pedagogické a provozní porady do ZŠ a získané informace předává svým podřízeným.

Zástupkyně ředitelky pro MŠ spolupracuje se zřizovatelem, společně se s ostatními pedagogy aktivně podílí na jeho akcích, spolupracuje s dalšími orgány státní správy, s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (PPP, SPC...).

3. 7. Spolupráce s rodiči

Vzájemná spolupráce mateřské školy a rodiny je postavena na základě rovnocenného partnerství obou stran, důvěry, otevřenosti, tolerance a jednotného výchovného působení. Reagujeme na podněty a připomínky rodičů. Zpětnou vazbu získáváme pomocí anket a dotazníků, které následně využíváme k plánování, s výsledky šetření rodiče seznamujeme.

- rodičům jsou poskytovány individuální informace o dětech dle potřeby ústní formou při příchodu a odchodu dětí
- informativními nástěnkami v šatnách
- informativní schůzky s rodiči (pro rodiče nově přijatých dětí, pro všechny rodiče, pro rodiče předškoláků plnicích povinně předškolní vzdělávání)
- Dny otevřených dveří
- neformální akce (tvořivé dílničky, besídky,...)
- výstavy dětských prací v prostorách školy
- webové stránky školy
- zprávy z MŠ v tisku (Zpravodaj, INFO ředitelky školy)

3. 8. Spolupráce s ostatními subjekty

Mateřská škola úzce spolupracuje se základní školou a staví tak základy snadnějšího přechodu dětí do první třídy (společná divadelní představení, účast na výchovně-vzdělávacích programech, pořádání karnevalu, vánočního jarmarku, slavnostního rozloučení s předškoláky...).

Škola spolupracuje také s místními spolky a organizacemi (hasiči, ZD, místní knihovna, s mysliveckým sdružením...).

3. 9. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami a dětí mimořádně nadaných

V tomto školním roce nemáme žádné integrované dítě. V případě potřeby ihned vypracujeme individuální vzdělávací program ve spolupráci s SPC a stanovíme kritéria péče o integrované dítě. V naší škole má jedna učitelka speciálně pedagogické vzdělání a dvě mohou s dětmi pracovat jako logopedické preventistky.

Dětem talentovaným je věnována mimořádná pozornost, za spolupráce a souhlasu s rodiči je jim nabízena náročnější nabídka činností a úkolů.

V mateřské škole je důležité při práci s dětmi rozvíjet potenciál dítěte, nezahltit ho nadměrným množstvím práce a brát zřetel na jeho možnosti. Je zásadní, aby dítě mělo vhodné pracovní prostředí, soukromí, stanovené hranice, pravidla i potřebnou vzájemnou spolupráci a komunikaci a také dostatek výchovných a vzdělávacích podnětů, pomůcek a cílených programů pro jeho celkový rozvoj.

Podpůrná opatření se člení do 5 stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti (§16 odst. 3šk. zákona)

1. stupeň

Slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání (např. pomalejší tempo práce, problémy s koncentrací...).

- Jedná se o **plán pedagogické podpory (PLPP)**, o úpravu organizace vzdělávání, o volbu vhodných pedagogických a didaktických postupů a jejich následné hodnocení. Sestavuje ho MŠ bez doporučení školského poradenského zařízení a vyhodnocuje se v rozmezí 2 – 3 měsíců. S tímto plánem je seznámen zákonný zástupce dítěte.

2. stupeň

- U tohoto stupně charakter vzdělávacích potřeb dítěte je ovlivněn zejména aktuálním zdravotním stavem, opožděným vývojem, nadáním, mírnými řečovými vadami atd.
- MŠ zpracovává **individuální vzdělávací plán (IVP)**, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení.
- Zpráva ŠPZ konkretizuje všechna doporučená opatření, která je třeba dítěti poskytnout. MŠ potřebuje k realizaci plánu také informovaný souhlas rodičů.
- K vytyčeným cílům se plánují metody a formy práce. Měl by vycházet z třídního plánování a tematicky se prolínat s aktuálním vzdělávacím obsahem. Naplňování vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci s MŠ nejméně jedenkrát ročně.

3. stupeň

- Použití je podmíněno stanovením podpůrných opatření ŠPZ na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb.
- Charakter vzdělávacích potřeb je nejčastěji ovlivněn závažnými specifickými poruchami, těžkou poruchou řeči, lehkým mentálním postižením, tělesným postižením atd.
- Tento stupeň se odvíjí na základě doporučení školského poradenského zařízení a vyžaduje konzultanta na straně vzdělavatele.

4. stupeň

- Použití je podmíněno stanovením podpůrných opatření ŠPZ na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb.
- Vyžaduje významné úpravy v metodikách a v organizaci vzdělávání. Vážou se k asistentům pedagoga, tlumočnickům, školním psychologům atd.

5. stupeň

- Použití podpůrného opatření tohoto stupně je podmíněno předchozím stanovením školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních potřeb.
- Je poskytován výhradně dětem s nejtěžšími stupni zdravotního postižení.
- Děti jsou vzdělávány s pomocí asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a druhého pedagogického pracovníka, často s přítomností další osoby důležité pro podporu dítěte. Výuka je realizována speciálními pedagogy.

Dětem s odkladem školní docházky, pokud to nejsou děti se SVP se individuální vzdělávací plán netvoří.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí (se speciálními vzdělávacími potřebami, nadanými dětmi a dětmi od dvou do tří let)

- Rámcové cíle a záměry vzdělávání jsou pro děti se speciálními vzděl. potřebami společné. Pokud je zjištěn u některého dítěte nerovnoměrný růst, zdravotní postižení nebo jiné znevýhodnění vyžadující speciální vyšetření, jsou informováni zákonní zástupci a je jim doporučeno vyšetření v PPP nebo u jiného specialisty. Učitelky úzce spolupracují se zákonnými zástupci a jsou jim nápomocny radou. Děti se zdravotním postižením jsou zatěžovány dle pokynů lékaře, rodičů a jejich aktuálního zdravotního stavu.
- Poskytujeme individuální i skupinové činnosti dětem se speciálně vzděl. potřebami. Vzdělávání je založeno na zásadách rovného přístupu ke vzdělávání bez diskriminace.
- S dětmi nadanými pracujeme též individuálně, podporujeme a rozvíjíme jejich (nadání) dovednosti. Zvyšujeme přiměřeně nároky a doporučujeme rodičům zapojit děti do kroužků, kurzů jiných institucí, aby byl jejich talent více rozvíjen.
- Poskytujeme vzdělávání i dětem ve věku od dvou do tří let. Průběh vzdělávání je zajištěn vhodným materiálním vybavením, odborností učitelek, prostorovým uspořádáním třídy a individuálním přístupem téměř v rodinném prostředí. Péči těmto dětem zajišťujeme organizačně a provozně v souladu s platnými právními předpisy.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství nadstandardních aktivit naší mateřské školy (setkávání s okolními MŠ, výlety, akce rodičů s dětmi, divadla....), které organizujeme po celý rok.

Péče o děti s logopedickou vadou

Další skupinou dětí se speciálními potřebami jsou děti s vadou výslovnosti. Každým rokem jich v naší MŠ přibývá. Od roku 2018 začala logopedická prevence v každodenních činnostech tříd a v rámci individuální péče dvou učitelek s logopedickým kurzem a za podpory klinického logopeda z SPC, který provádí v MŠ depistáž a kontrolu navržených opatření. Učitelky se účastní každoročně setkávání logopedických preventistek, kde se účastní přednášek a mají možnost si vyměnit s ostatními získané zkušenosti.

Vzdělávání dětí nadaných

Školní vzdělávací program umožňuje pedagogickým pracovníkům věnovat péči i nadaným dětem.

V předškolním věku prochází dítě nerovnoměrným vývojem a mnohdy je těžké nadání od přirozeného vývoje odlišit. Pokud však dítě nějaké známky nadání vykazuje, jsou mu nabízeny činnosti, které podporují nadání u dětí a rozšiřují jejich obzor.

V případě zjištěného talentu jsou rodičům doporučovány podporující aktivity případně zájmové instituce.

V zájmu dítěte bude probíhat vzdělávání takovým způsobem (nabídka hraček a pomůcek), aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu a aby se tato nadání mohla ve škole projevit či uplatnit a dále rozvíjet.

3. 10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola organizuje vzdělávání dětí od dvou do tří let s přihlédnutím k jejich individuálním zvláštěm a potřebám. Děti jsou zařazeny v heterogenní třídě (vycházíme z poznatků, že se dítě nejlépe učí nápodobou na základě tzv. dovednostního tréninku, situačním učením, vlastním prožitkem a hrou). Hrám a pohybovým aktivitám ponecháváme v tomto věku co největšího prostoru. Naším cílem tak je, vytvořit pro dítě prostředí bezpečné a přirozené s dostatkem emoční podpory, srozumitelných pravidel a individuální péče.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- celkové prostředí třídy poskytuje bezpečné místo pro volný pohyb, hru i odpočinek v průběhu celého dne
- třída je postupně dovybavována podnětnými a bezpečnými hračkami, pomůckami, materiály i doplňky s ohledem na věk dětí. Nevhodné hračky a materiály jsou umístěny mimo dosah a využívají je pouze starší děti
- dětem je také umožněno v rámci adaptačního režimu nosit si hračky z domova pro pocit bezpečí a jistoty
- je realizována intenzivnější spolupráce s rodinou během školního roku
- je vypracován režim dne („co děláme celý den“)
- stávající denní režim je přizpůsoben delší hře, kratší době řízených aktivit, možnosti neúčastnit se činností, dřívější oběd, delší doba odpočinku
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinkách či ind. podle potřeb, avšak s ohledem na potřeby starších dětí
- je vypracován plán zohledňující výchovu a vzdělávání dětí od 2 do 3 let, který je součástí našeho ŠVP
- učitelky uplatňují k dětem laskavě důsledný přístup, vytváří pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou
- častěji konzultují individuální potřeby a pokroky dítěte
- odborně se vzdělávají v rámci DVPP k danému tématu
- na třídě pracují 2 kvalifikované učitelky, u kterých je částečně zajištěno souběžné působení přímé pedagogické činnosti a chůva
- třída dětí je v přízemí budovy a je bezbariérová
- v oblasti sebeobsluhy a úrovně hygienických návyků vycházíme z aktuální situace a potřeb každého dítěte, respektujeme jejich úroveň návyků a rozvíjíme je ve spolupráci s rodinou

- na školní zahradě je využíváno pouze odpovídajících herních prvků (pískoviště, houpačky), ostatní za dozoru učitelky, chůvy, s ohledem na zdatnost a obratnost dítěte

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení.

Pro děti do tří let jsou nepřijatelné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po ruce, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Utvoření základního návyku pro správné držení těla, zautomatizování již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), provádění dechových cviků, relaxačních cviků, procvičování lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvalu.

Využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat.

Chůze – zdokonalení pravidelnosti kroku s připojení souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod., vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty, rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana, podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše, do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení, zvládá chůzi v různém tempu, zvládá slalomovou chůzi

Běh – zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla, rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10 – 15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly, vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh

Skok – seskočí z výšky 20 – 30 cm, přeskakuje z nohy na nohu, vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou), rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje, zvládnutí nácvičku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa, zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení – zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení, zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek, rozvoj dovednosti plížení po bříšku, k cíli, mezi překážkami, rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezkové samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem

Házení – rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti, ..., zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, hází míčem o zem, zvládnutí

přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano, dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Začátky akrobatických cvičení – vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení, vytvoření schopnosti orientace v prostoru, rozvoj schopnosti stoje na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování), vytvoření dovednosti plynulých převalů z boku na bok, zvládá kotoul vpřed s dopomocí

Hudebně-pohybové chvílky – vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písničkách, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu)

Seznamování s vodou – nebát se vody, namočit si ruce i obličej, posilování radosti z chůze či běhu v brouzdališti (voda do výše kolen)

Sáňkování a lyžování – rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí, umět zacházet se saněmi, kluzáky..., podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu

Otužování – rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku)

Dítě a jeho psychika

Pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec), rozlišuje vlastnosti předmětů: krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé, reaguje na změnu místa: sem, tam, reaguje na změnu polohy věcí, osob: polož, pověš, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd., chápe jednoduchá označení času: ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd., rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutkové), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla, dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit.

Poskytování jednoduchých, citově přitažlivých a názorných poučení.

- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti
- znát a jednoduše označit dění v různých prostředích (přírodní, kulturní, demografické...)
- reagování na jednoduché výzvy
- rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoje paměti

- rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim
- vzbuzení a rozšíření citlivých vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ...
- rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty v souvislosti s posilování soustředěnosti na určitou činnost
- vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí
- respektování požadavků přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i spoluvrstevníků, rozvoj pocitu odpovědnosti

Dítě a ten druhý

- rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích
- zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, besídky...)
- vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí
- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi

Dítě a společnost

- využívání nabízených možností (tanečků, rytmizací, zpěvu jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavění kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vhadzování a vkládání předmětů, námětové hry, malování, kreslení, dramatizace, poslech a vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- rozvoj raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí

Dítě a svět

- vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- podporování raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou, rozvoj poznatků o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků

Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličej, vyčistit zuby, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Rozvoj pracovních schopností

Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlouká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek.

Rozvoj hudebních schopností

Zpívá krátké melodické písničky, rytmizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

Rozvoj výtvarných schopností

Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy, nakreslí sluníčko, domeček, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec, má vyhraněnou laterálnímu.

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Naše mateřská škola zpracovává ŠVP v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem předškolního vzdělávání a v souladu s obecně platnými právními předpisy. Velkou roli hraje také lokalita, do které je mateřská škola vsazena.

Paní učitelky pracují s dětmi a snaží se naplňovat cíle předškolního vzdělávání podle RVP PV.

Vzdělávací program „Hrajeme si s Dubínkem“ vznikl na základě analýzy podmínek mateřské školy. Nahrazuje a vychází ze školního vzdělávacího programu „Barevným klíčkem otvíráme svět“ a z dosavadních zkušeností pedagogů mateřské školy. Děti chápeme jako jedinečnou a neopakovatelnou osobnost, která má již v tomto věku právo být sama sebou a právě jako taková má být akceptována. Vzdělávací program je sestaven tak, aby cestou přirozené výchovy rozvíjel osobnost samostatného, zdravě sebevědomého a tvůrčího jedince. Ve spolupráci s rodinou chceme položit základy celoživotního vzdělávání, slušného chování.

Při tvorbě školního vzdělávacího programu jsme vycházely z analýzy současného stavu.

Dlouhodobý plán naší mateřské školy

Cílem naší školy je budování:

1. mateřské školy, kterou budou opouštět děti spokojené, radostné, osobité, zvědavé, zdravě sebevědomé, citově bohaté s rozvíjející se fantazií a nadáním; děti, které budou mít úctu k životu, ke svému okolí, mít kladný vztah k přírodě a její ochraně; děti s chutí učit se, poznávat nové; děti schopné komunikovat, spolupracovat
2. mateřské školy, která bude mít dobré jméno; školy, která bude otevřena svému okolí; školy, která bude poskytovat příjemné prostředí
3. mateřské školy, kde pracují učitelky, které respektují individualitu dítěte; učitelky, které se neustále vzdělávají; učitelky, které vytvářejí bezpečné a vstřícné prostředí

Koncepce školy

I. Obecné cíle

- Rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení. Předškolní vzdělávání orientujeme k tomu, aby si dítě osvojovalo od útlého věku základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.
- V úzké vazbě doplňujeme rodinnou výchovu, pomáháme dítěti zajistit prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.
- Děti vedeme k osvojení si základních hodnot, na nichž je založena společnost, k získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

II. Specifické cíle předškolního vzdělávání

- Vzdělávání přizpůsobujeme vývojovým, sociálním a emocionálním potřebám dětí, dbáme na respektování vývojových specifik této věkové skupiny.
- Vzdělávání orientujeme na oblasti dětem blízké, vzájemně propojené a provázané, děti se učí především na základě vlastního prožitku a své interakce s okolím.
- Kládeme důraz na dostatek spontánních aktivit dětí, jejich individuální potřeby, podporujeme u dětí možnost projevit se, bavit se a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.
- Děti vedeme k rozvíjení samostatnosti, prožívání uspokojení z úspěchu a z překonávání překážek.
- Chceme vytvářet vhodné prostředí, pro děti zajímavé a podnětné a obsahově bohaté. Veškeré aktivity by měly obsahovat prvky hry a tvořivosti, podněcovat u dětí radost z poznání a učení, ze získávání nových zkušeností a dovedností.
- Vzdělávání uskutečňujeme nejen v didakticky řízených činnostech, ale ve všech aktivitách v průběhu celého dne.

Hlavní cíle předškolního vzdělávání

I. Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu
- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují proces jeho dalšího rozvoje a učení

- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem objevovat nové a poznávat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny kreativní a poznávací schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

II. Osvojení si základu hodnot, na nichž je založena naše společnost

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat a spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sbližování

III. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- rozvíjet poznávání sama sebe, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i rodině
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne a co udělá, také sám odpovídá

Klíčové kompetence

Záměrem našeho ŠVP a potažmo TP je, aby děti ukončující předškolní vzdělávání byly připraveny pro život, uměly se orientovat v různých životních situacích, měly vytvořeny základní dovednosti potřebné k rozvoji osobnosti dítěte i jeho dalšího vzdělávání. K tomuto úkolu jsou vymezeny klíčové kompetence směřující do těchto oblastí:

1. učení
2. řešení problémů
3. komunikativní
4. sociální a personální
5. činnostní a občanské

5. Formy a metody vzdělávání

Předškolní vzdělávání se maximálně přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí a dbá, aby vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Různé formy a metody práce se střídají během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v mateřské škole naskytnou.

Poznávání dětí a rozvíjení jejich osobnosti je založeno na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat vše nové. Uplatňujeme prožitkové a kooperativní učení hrou, využíváme spontánní nápady a situace dětí.

Různorodá a variabilní nabídka činností a individuální přístup ke každému dítěti umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady.

Metody:

- situační učení, praktické ukázky v životních souvislostech
- spontánní a sociální učení
- prožitkové a kooperační učení hrou

Formy:

- spontánní a řízené aktivity
- didakticky zacílené činnosti
- hra
- komunitní kruh
- experimentování
- pozorování
- přírodovědné a tematické vycházky
- výchovně-vzdělávací programy
- projektové dny

6. Vzdělávací obsah

6. 1. Integrované bloky

Vzdělávací program „Hrajeme si s Dubínkem“ je rozdělen do šesti integrovaných bloků. Při jejich tvoření jsme kladly důraz na rozvoj zdravých pohybových aktivit, výchovu ke zdraví, rozvoj předčtenářských a předmatematických gramotností, polytechnickou a environmentální výchovu a rozvíjení prosociálních vztahů. Vycházely jsme ze skutečnosti, že naše mateřská škola je obklopena přírodou a do přírody i k přírodě máme blízko. Všechny učitelky školy vedou děti svým osobním příkladem k lásce k přírodě a zdravému životnímu stylu.

Platnost tohoto vzdělávacího program „Hrajeme si s Dubínkem“ byla symbolicky zahájena s dětmi slavnostním zasazením dubu a seznámením dětí s postavou Dubínka, který je bude

provázet na jejich cestě vzděláváním. Také naše názvy tříd Veverky a Zajíčci vychází z přírodního prostředí.

6. 1. 1. Dubínek přírodovědce

Charakteristika integrovaného bloku

Naše mateřská škola je obklopena přírodou (les, louka, pole, rybník, potok...), což nám umožňuje pozorování různých ekosystémů. Příroda nám poskytuje bohaté možnosti k pozorování jejích proměn během celého roku. Základem environmentální výchovy v naší mateřské škole je elementární poznávání životního prostředí, v utváření vztahu k němu a péče a ochraně o něj. Blok je zaměřen na vedení dětí k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, ekologicky šetrnému životnímu stylu a jednání.

Děti jsou seznamovány se vzájemnou podmíněností živé a neživé přírody (životem rostlin a živočichů), poznávají podstatu přírodních dějů a jevů, učí se chápat dopady lidského konání na přírodu.

K výchovně-vzdělávacím činnostem využíváme také školní a přírodní zahradu.

Vzdělávací obsah

Klíčové kompetence

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

- rozvíjení a užívání všech smyslů, získání povědomí o významu aktivního pohybu v přírodě a o způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- rozvíjení poznávacích schopností a funkcí (vnímání, poznávací city), představivost, tvořivost, myšlenkové operace (pojmové myšlení, rozvoj paměti a pozornosti), jazyk a

řeč – vyjadřování, rozvoj slovní zásoby, vůle – sebeovládání, schopnost záměrně řídit svoje chování a ovlivňování vlastní situace

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

- dodržování dohodnutých pravidel chování v přírodě

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

- rozvíjení základních kulturně společenských postojů a návyků, vytvoření základů aktivních postojů ke světu a životu

Dítě a svět – oblast environmentální

- založení elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění, řádu, rozmanitosti a různorodosti světa přírody, o vlivu člověka na životní prostředí a vytvoření základů pro odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí, včetně rozvoje úcty k životu ve všech jeho formách, péče o okolní životní prostředí

Vzdělávací nabídka her a praktických i intelektových příležitostí, které dětem vytváříme a nabízíme

- činnosti a hry zaměřené na poznání a pojmenování většiny toho čím je dítě obklopeno v přírodě
- činnosti zaměřené na znalost živočichů a rostlin
- pozorujeme hmyz, živočichy, ptáky (jejich návrat, hnízdění, zpěv, stěhovaví ptáci – vlaštovky, čápi...)
- všímáme si kvetoucích stromů, keřů, měnící se louka (pampelišky)
- hry a činnosti s plody, jejich sběr a zpracování (poznávání, manipulace, třídění, řazení, navlékání, otisky, krájení, sušení, ochutnávání, hmatové rozlišování)
- pozorování stromů listnatých, jehličnatých – rozdílů, proměny
- pupeny na stromech, zeleň, květiny, vůně, barva, tvar, jak rostou
- proměnlivost přírody v závislosti na střídání ročních období (oteplování, tání sněhu, sníh na stinných místech, prodlužování dne, počasí – vítr, déšť, bouřka, mlha, jinovatka, námraza, led, první sníh, padající vločky, křupání sněhu, stopy ve sněhu, hry se sněhem, experimentování)
- práce s lupou, mikroskopem, IT technikou
- s knihou, encyklopedií, atlasy a obrazovým materiálem
- popis obrázku, rozhovory, vyprávění dle viděného
- vycházky do okolí (jedlé a nejedlé plody, jedovaté rostliny)
- projektové dny (Voda, Den Země, návštěva ČOV, Hmyzíci....)
- naslouchání příběhů a pohádek
- péče o přírodní zahradu (sázení, setí, pozorování klíčení a růstu rostlin, sběr bylin – čich
- pokusy, experimentování – rychlení, setí, sázení rostlin, péče o rostliny

- péče o živočichy v třídním přírodovědném koutku
- ekologicky motivované hravé aktivity – ekohry, třídění odpadu

6. 1. 2. Dubínek rytířem

Charakteristika integrovaného bloku

V tomto integrovaném bloku se pomocí her a cílených činností bude Dubínek snažit stát rytířem. Získávat a rozvíjet rytířské ctnosti: statečnost, odvaha, láska, věrnost, milosrdenství, štědrost, zdvořilost, ohleduplnost a galantnost k ženám, čest, plnění závazků, víra, ochrana slabších, které dnes můžeme zahrnout mezi prosociální chování a postoje. Pomocí těchto ctností chceme budovat mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě a respektu, navozování a udržování přátelství, budování pohodového a bezpečného společenského prostředí ve třídě. Společně si stanovujeme pravidla soužití a vedeme děti k jejich respektování.

Mravní výchova je celoživotní proces, jehož základy se pokládají v dětství a dospívání, a směřuje k výchově charakteru a vůle a vychovanosti člověka.

V mateřské škole si klademe za cíl rozvíjet základní mravní jednání postavené na návycích (pravidla slušného chování) a pěstování empatie.

Vzdělávací obsah

Klíčové kompetence

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnosti a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledkům
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícní, iniciativní a aktivní je výhodou
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

- rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti, vhodné chování podporující zdraví, bezpečí a pohody své i ostatních

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- podporování duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti dítěte, rozvíjení komunikace, poznávání sebe sama – sebepojetí, citění, navazování citových vztahů, ovládnutí, vůle, rozvíjení mravního vnímání a citění. Seznámení se se způsoby ochrany bezpečí, kde v případě potřeby hledat pomoc.

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

- utváření vztahů k jiným dětem i dospělým, prosociální chování, ohleduplnost, empatie, bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování. Obezřetné chování, ochrana, schopnost požádat (a poskytnout) pomoc (pro sebe i pro jiné).

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, život ve společnosti, pravidla soužití s ostatními, rozvíjení základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, autonomní chování, schopnost přizpůsobovat se společenskému prostředí a zvládnutí jeho změn. Utváření si představ o společenských normách – co je v souladu s nimi a co proti nim a chovat se podle těchto představ. Odmítání společensky nežádoucího chování (umět říci ne).

Dítě a svět – oblast environmentální

- přiměřené a bezpečné chování ve školce i v okolí

Vzdělávací nabídka her a praktických i intelektových příležitostí, které dětem vytváříme a nabízíme

- hry na seznámení s dětmi, jejich jmény, značkou, prostředím školky, třídy, orientaci v prostoru
- kresba školky a značky, výroba modelu školky
- společné stanovování pravidel (tvoření piktogramů)
- hry zaměřené na posilování kamarádských vztahů, vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost
- hry na upevňování vztahů a pojmů v rodině (námětové hry na rodinu)
- kresba rodiny, prohlížení rodinných fotografií

- poslech vyprávění, pohádek, písniček
- říkadla, zpěv písniček, hra na tělo, rytmizace s dětskými nástroji
- vycházky do blízkého okolí, pozorování, zdolávání přirozených překážek
- tvořivé hry s pískem, prolézačky, péče o zahradu
- pohybové hry a jednoduché tanečky

6. 1. 3. Dubínek cestovatelem

Charakteristika integrovaného bloku

Dubínek cestovatel seznamuje děti se světem v širších souvislostech počínaje nejbližším okolím a konče globálním dosahem (od naší mateřské školy, přes vesnici, okolí vesnice, kraj až po srozumitelné reálie o naší republice, Evropě, světadílech i k planetě zemi).

Děti zapojujeme do dění v obci, navštěvujeme místní instituce, spolupracujeme s místními spolky. Uskutečňujeme výlety do blízkého okolí.

S Dubínkem budeme vytvářet základní poznatky o lidské společnosti, její variabilitě, kráse, komunikativnosti, i přes jazykové, duchovní, tělesné, rasové a jiné odlišnosti.

V tomto integrovaném bloku se zaměříme na téma dopravy, bezpečného chování na komunikacích, v silničním provozu.

Vzdělávací obsah

Klíčové kompetence

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

- osvojování si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a psychika – oblast psychologická

- rozvíjení řečových a jazykových, komunikativních dovedností – domlouvání se slovy i gesty, chápání prostorových a elementárních časových pojmů

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

- rovnost všech lidí navzdory vzhledu, chování, pochopení, že osobní odlišnosti jsou přirozené. Navazování komunikace, překonávání studu.

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur národností, tolerance k odlišnostem a jedinečnostem, seznámení s existencí jiných jazyků

Dítě a svět – oblast environmentální

- vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o vlastní sounáležitosti se světem, živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí. Rozvíjení schopnosti přizpůsobovat se změnám podmínek vnějšího prostředí. Poznávání jiných kultur.

Vzdělávací nabídka her a praktických i intelektových činností a příležitostí, které dětem vytváříme a nabízíme

- výroba dopravních prostředků z různých materiálů, hry s vláčkodráhou, stavba silnice, hry s dopravními značkami, poznávání dopravních značek na vycházce obcí, pozorování dopravního ruchu, rozlišení jednotlivých dopravních prostředků, zvuky, správné přecházení vozovky, hra na Barevná auta, na dopravní prostředky, tématické písničky a básničky, návštěva dopravního hřiště
- vycházka obcí, návštěva a pojmenování významných budov v obci, tvořivé ztvárnění znaku obce, práce s plánem obce (např. kudy teče potok, kde bydlím), tvorba plánu obce, prohlížení místních pohlednic, fotografií, výlety do širšího okolí, do jiných obcí
- cestování prstem po mapě naší republiky (řeky, hranice, hlavní město, okresní město), poslech hymny, výtvarné zpracování české vlajky
- návštěva ZOO, zámku Žďár nad Sázavou, Horní Krupé, seznámení a upevňování pravidel v dopravních prostředcích
- práce s glóbusem, atlasem světa, seznámení s pojmem světadíl, s názvy světadílů, seznamování s jinými kulturami a národy, poslech jazyků, typické hudební nástroje – jejich výroba (projektové dny, námětové hry, využívání převleků, ochutnávka jídel...)
- námětová hra na kosmonauty, stavba rakety (využití stavebnic, různých materiálů), pozorování dalekohledem, prohlížení encyklopedií, hra na planety, výroba obleku pro kosmonauty z alobalu, světelná projekce

6. 1. 4. Dubínek koumákem

Charakteristika integrovaného bloku

Tento integrovaný blok vychází z přirozené zvědavosti dětí, z jejich touhy něco objevovat a zkoušet.

Dubínek koumák bude děti uvádět do světa lidí, jejich umu a umění prostřednictvím praktických a manipulačních činností, s různými předměty, pomůckami, nástroji, náčiním i materiálem. Děti si prostřednictvím všech smyslů vyzkouší různé druhy lidských činností (řemesla, povolání, pracovní činnosti).

Dětem budou nabízeny smyslové hry, rozmanitá bádání, možnost experimentovat, zkoumat (pojmenovávat) vlastnosti.

Dubínek povede děti k řešení myšlenkových i praktických problémů, ale i k hledání různých možností a variant, což povede k rozvíjení jejich tvořivosti, představivosti a fantazie.

Vzdělávací obsah

Klíčové kompetence

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- zpřesňuje si početní představy, užívá si číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku

Dítě a tělo - oblast biologická

- smyslové vnímání, zdokonalování motorických dovedností, podpora rozvíjení pohybových a manipulačních dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace pohybů), osvojování si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a psychika - oblast psychologická

- komunikativní dovednosti – schopnost vyjadřování poznatků, vytváření pojmů, poznávací schopnosti a funkce (myšlení konkrétně názorné, pojmové, rozvoj paměti a pozornosti úmyslné – co je z poznávacího hlediska důležité), rozvíjení tvořivosti (řešení problémů, kreativní myšlení, představivost), posilování zvědavosti, radosti z objevování – vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci. Chápání číselných a

matematických pojmů (porovnávání, třídění podle kritérií, množství, velikost, pořadí, orientace v elementárním počtu, chápání číselné řady).

- rozvíjení sebeovládání, záměrná pozornost, soustředění, postupování a učení se podle pokynů, vyvinutí volního úsilí, dokončení činnosti, získání sebevědomí (soběstačnosti)

Dítě a ten druhý - oblast interpersonální

- rozvíjení interaktivních, kooperativních a komunikativních dovedností, ohleduplnost k druhým, respektování jiného postoje či názoru

Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

- šetrné zacházení s pomůckami, dodržování pravidel, schopnost vyjednávání s dětmi i s dospělými, domlouvat se na společném řešení, poznávání pravidel sociokulturního prostředí, pochopení role každého jedince ve společenství, úcta k práci a úsilí druhých

Dítě a svět - oblast environmentální

- získání povědomí o širším společenském, věcném, přírodním i technickém prostředí – v rozsahu praktických zkušeností a praktických ukázek, vnímání světa (přírody i lidí), jeho řádu, proměnlivosti, schopnost přizpůsobovat se, zvládnutí běžných činností, řešení praktických situací, získání povědomí o ochraně bezpečí při práci, péče o okolní životní prostředí (pořádek, čistota, péče o rostliny, živé tvory)

Vzdělávací nabídka her a praktických i intelektových činností a příležitostí, které dětem vytváříme a nabízíme

- praktická činnosti (sebeobsluha, úklid svého místa, prostředí, krájení strouhání..., příprava jednoduchých pokrmů), bezpečnost, hra na řemesla, používání různých nástrojů a nářadí a jejich správný úchop, stříhání, trhání papíru, jednoduché výrobky z různých materiálů, popis činnosti, postupy dle návodů, posloupnost děje pomocí obrázků
- práce s knihou, lupou, mikroskopem, pokusy a experimenty (hry s vodou, ledem, sněhem, co plave a neplave, rozpustnost, hustota, teplota..., setí semínek, osázení záhonů... zkoumání vlastností materiálů)
- recyklace, třídění odpadů, péče o životní prostředí
- návštěva ZOO, Chaloupek ... - výchovně vzdělávací programy
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a námětové hry
- výroba hudebních nástrojů
- rozvoj předčtenářských dovedností (hra na školáka, grafická podoba písmen, nápodoba písma, malované čtení, poslech pohádek, vyprávění, práce s textem, knihou, hry se slovy – počáteční hláska, koncová, dělení na slabiky, rýmování, hry na rozvoj fonetického sluchu...)
- rozvoj předmatematických dovedností (číselná řada, počet, porovnávání, třídění, určování množství, logické řady, podoba čísel, pojmenování tvarů (stavebnice, mozaika, origami, vkládačky, vyhledávání schody a rozdílu)

- práce s výpočetní technikou (využití interaktivní tabule, práce s tablety)
- dramatická cvičení

6. 1. 5. Zdravý Dubínek

Charakteristika integrovaného bloku

Dubínek chce vést děti k osvojení životních návyků, postojům vedoucím k úctě ke zdraví a k získání praktických dovedností chránící zdraví, k podpoře psychické a sociální pohody.

Děti budou podporovány v sebeobsluze, vedeny ke správným hygienickým návykům, ke kultuře stolování, péči o svůj zevnějšek a prevenci úrazů.

Dubínek bude pomocí pohybových aktivit vést děti k rozvoji tělesné zdatnosti, k radosti z pohybu, ke zdokonalování hrubé a jemné motoriky, ke koordinaci těla a k uvědomování si a rozvoji vlastních tělesných možností. Bude vést děti k uvědomění si svých potřeb, k vnímání svého těla, k potřebě relaxace a odpočinku.

Dětem budou nabízeny rozmanité činnosti lokomoční pohybové, manipulační, zdravotně zaměřené cvičení, psychomotorické hry. Současně v dětech budeme rozvíjet sportovní fair-play chování.

Dubínek povede děti k identifikaci se s vlastním tělem, k představě o jeho stavbě a funkcích, k rozlišování stavu zdraví a nemoci.

V dětech bude vytvářen vztah ke zdravému stravování, k pestrosti jídelníčku.

Vzdělávací obsah

Klíčové kompetence

- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

- rozvíjení pohybových dovedností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, pohybových dovedností, prostorové orientace, rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti. Osvojení si poznatků o těle a dovedností důležitých k podpoře zdraví, vytváření zdravých životních návyků a postojů

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- poznávání sebe sama, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti, získávání schopnosti sebeovládání, záměrného řízení svého chování a ovlivňování vlastní situace

Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

- respektování pravidel, organizace hry, kooperativní dovednosti

Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

- vzájemná komunikace, domluva, dodržování pravidel hry, spravedlivé jednání, hra fair play

Dítě a svět – oblast environmentální

- uvědomování si nebezpečí, se kterým se může během svých aktivit setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit

Vzdělávací nabídka her a praktických i intelektových činností a příležitostí, které dětem vytváříme a nabízíme

- práce s encyklopedií, s obrazovým materiálem (přiřazování, třídění), činnosti k upevnování a poznávání částí těla (pozorování mikroskopem – kůže, nehet, vlas...), prohlížení se v zrcadle, mapování těla (obkreslování, otisky ruky a nohy, měření těla), praktické činnosti vedoucí k péči o tělesné a psychické zdraví, hygiena, sebeobsluha
- pohádky a příběhy (Alenka stůně, Draka bolí zub...)
- námětové hry (na doktora, na lékárnu, na kuchaře, na hostinu, na sportovce)
- hygiena stolování, používání příboru, ubrousků, samostatná obsluha při svačinách a částečná při obědě, pomoc mladším, hádanky o jídle, potravinách, manipulace s potravinami (krájení, strouhání, vážení...), každodenní nabídka ovoce a zeleniny, podpora pitného režimu
- návodné otázky zaměřené na vyhledávání souvislostí mezi výživou a zdravím...(Co se stane když...)
- smyslové hry

- spontánní pohybové aktivity, sezónní činnosti (sáňkování, bobování, koulování, pouštění draka, vycházky, zdolávání přirozených překážek), průlezký, pohybové hry, ranní cvičení, tělovýchovné chvílky, zdravotní cviky, cviky na správné držení těla, dětská jóga, relaxace, dechové cvičení, cvičení s náčiním, akrobacie, hry na chodníku (školka s míčem, skákání panáka, guma)
- výtvarné a pracovní činnosti (stříhání, trhání, lepení...), ztvárňování lidské postavy kresbou, modelování, konstruováním

6. 1. 6. Dubínkové radovánky

Charakteristika integrovaného bloku

Dubínkové radovánky budou dětem nabízet seznámení s tradicemi a zvyky, obyčejí a světem národní kultury a hodnot v průběhu roku. Toto aktuální dění se bude promítat i do vzdělávací nabídky.

Posilujeme mezilidské vztahy, těšíme se z hezkých a příjemných prožitků, kultivujeme vnímání, podporujeme osobní pohodu i pohodu prostředí, rozvíjíme u dětí estetické citění.

Prožíváme vzájemnou radost při oslavách svátků a narozenin, při přípravách na setkání s rodiči.

Vzdělávací obsah

klíčové kompetence

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- nebojí se chybovat, pokud nachází ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- uvědomuje si, že za sebe i za své jednání odpovídá a nese důsledky
- učí se svoje činnosti plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Záměry pedagoga pro naplňování vzdělávacích cílů ŠVP v integrovaném bloku

Dítě a jeho tělo – oblast biologická

- rozvíjení smyslového vnímání, dovednosti důležité k podpoře osobní pohody, pohody prostředí

Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

- rozvíjení dovedností k vyjádření svých pocitů, dojmů a prožitků, rozvíjení a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý - oblast interpersonální

- rozvíjení mezilidských vztahů, ohleduplnost, citlivost

Dítě a společnost - oblast sociálně kulturní

- poznávání pravidel v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané. Vytváření aktivních postojů k životu, kultuře, rozvíjení dovedností tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat. Rozvíjení společenského a estetického vkusu.

Dítě a svět - oblast environmentální

- vytváření povědomí o širším přírodním, společenském a kulturním prostředí a vytváření pozitivního vztahu k němu

Vzdělávací nabídka her a praktických i intelektových činností a příležitostí, které dětem vytváříme a nabízíme

- třídní rituály a slavnosti (svátek, narozeniny, výroba dárků, přání, korun pro oslavence)
- příprava setkávání s rodiči (Den matek, vánoční setkávání, tvořivé dílničky – Vánoce, Velikonoce, rozloučení s předškoláky)
- účast na rozsvícení ván. stromu v obci
- seznamování se s tradicemi, zvyky (Vánoce, Velikonoce, masopust, karneval, Dušičky, pálení čarodějnic...)
- divadelní představení – kultivace chování
- projektové dny – Barevný týden, Pohádkový les...
- tanečky, písničky, rýmovačky, tvoření rýmů, rozpočítadla, chápat slovní vtip a rým, humor, tvoření a vyhledávání nesmyslů, hádanky, pohybové hry, básničky, poslech reprodukovávané hudby, sledování pohádek, vyprávění
- hry se slovy, rozšiřování slovní zásoby
- vymýšlení jiných verzí příběhů (co by se stalo kdyby)
- spontánní hra a volná hra
- dramatizace (používání kostýmů, výroba kulís, loutek, masek)

6. 2. Pravidla pro tvorbu třídních programů

Třídní vzdělávací programy si tvoří učitelky zvláště pro každou třídu. V třídním kurikulu (v TVP) jsou rozpracována jednotlivá podtémata (ŠVP) do tematických částí. Ty jsou naplňovány dílčími vzdělávacími cíli zpravidla z pěti oblastí podpory zdraví (biologické, psychologické, mezilidských vztahů, sociokulturní a environmentální).

Problematiku hledáme ve školním kurikulu (připravená podtémata), v aktuálních situacích, v potřebách dětí.

Přednost mají potřeby dětí a aktuální situace. Pro stanovení názvů jednotlivých podtémat vychází pedagogové mnohdy z návrhů dětí (zjišťujeme, jaké činnosti by chtěly dělat, co o problému vědí, co je zajímavá).

Vytvoříme návrh, který postupně doplňujeme.

V průběhu dne volíme činnosti skupinové i individuální, spontánní i organizované. Záleží na učitelce, která aktuálně rozhodne, jaký způsob zvolí.

Hlavním prostředkem vzdělávání je prožitkové učení. Děti se učí vším, co v průběhu dne prožijí, co dělají, o čem se s nimi hovoří. Učí se především na základě své interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností. Veškeré dění v MŠ je zdrojem učení. Učí se nápodobou, manipulací, experimentováním.

Při tvorbě TVP se učitelky inspirojí získanými zkušenostmi práce s dětmi, alternativními pedagogikami a vzdělávacími programy (Montessori – didaktické pomůcky..., Začít spolu – práce v centrech aktivit, ranní úkoly pro děti a rodiče...), programem Zdravá mateřská škola – zásady a principy...

Forma zpracování TVP počítá s aktualizací, postupnými úpravami a doplňováním dle potřeby, zájmu dětí a aktuální situace.

Při realizaci třídního kurikula vycházíme ze složení skupiny – smíšené třídy.

Doba provádění podtémat ani jejich pořadí není určeno. Tato časová volnost umožňuje zařadit činnosti spojené s každoročně se opakujícími rituály, slavnostmi a zároveň reagovat na různé aktuální situace.

7. Evaluační (hodnotící) systém mateřské školy

7. 1. Dokumenty školy – ŠVP PV – TVP, soulad ŠVP PV – RVP PV

Evaluační proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v MŠ. Jedná se o systematické vyhodnocování, které slouží k zlepšení vzdělávacího procesu i podmínek vzdělávání, cílem je zkvalitnění práce v MŠ ve prospěch dětí.

Tato oblast ověřuje naplňování záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV.

Prostředky, které jsou uvedeny, jsou rámcové, pedagogové mohou využít i dalších prostředků pro splnění daných cílů.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědnost)
Evaluace integrovaných bloků <ul style="list-style-type: none"> zhodnocení naplnění stanovených záměrů zrealizované vzdělávací nabídky, stanovení případných opatření 	konzultace pedagogické rady	průběžně dle plánu	zástupkyně ředitelky školy, všechny učitelky
Evaluace témat a cílů			

jednotlivých integrovaných bloků <ul style="list-style-type: none"> zhodnocení témat dle zajímavosti vzdělávací nabídky, dle návaznosti a dle časového rozvržení, zhodnocení naplnění cílů jednotlivých oblastí RVP PV 	záznamy do TVP – evaluace dotazník konzultace pedagogické rady	průběžně	zástupky ředitelky školy, všechny učitelky
Evaluace dílčích projektů <ul style="list-style-type: none"> plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků 	konzultace pedagogické rady	průběžně dle plánu	zástupkyně ředitelky školy, všechny učitelky
Evaluace individuálních plánů <ul style="list-style-type: none"> zhodnocení osobních pokroků dětí s OŠD a dětí nadaných 	záznam konzultace učitelek konzultace s rodiči	dle potřeby	zástupkyně ředitelky školy, všechny učitelky
Záznamy o rozvoji dítěte <ul style="list-style-type: none"> vytvoření přehledu o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte 	záznamy do diagnostického záznamu dítěte klíčové kompetence konzultace učitelek konzultace s rodiči pedagogické rady	2 x ročně, nebo dle potřeby před zápisem do ZŠ dle potřeby dle potřeby dle plánu	zástupkyně ředitelky školy, všechny učitelky
Soulad TVP – ŠVP - RVP PV <ul style="list-style-type: none"> ověření souladu TVP – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů 	přehledy o rozvoji dítěte záznamy monitoring hospitace konzultace dotazníky pedagogické rady	1 x ročně	zástupkyně ředitelky školy, všechny učitelky

7. 2. Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědnost)
Materiální podmínky <ul style="list-style-type: none"> kvalita zařízení a vybavení MŠ, kvantita vybavení a spotřebního 	pozorování pedagogické rady hodnotící dotazník	průběžně dle plánu 1 x ročně	zástupkyně ředitelky pro MŠ, učitelky, provozní pracovníce

materiálu, využitelnost a dostupnost	výroční zpráva	1 x ročně	zástupkyně ředitelky školy
Životospráva <ul style="list-style-type: none"> kvalita stravy a kultura stolování, denní režim, pobyt venku, zajištění pohybu, zajištění odpočinku, podpora zdravého životního stylu 	pedagogické rady hodnotící dotazník	dle plánu 1 x ročně	zástupkyně ředitelky, učitelky, provozní pracovnice
Psychosociální podmínky <ul style="list-style-type: none"> kvalita prostředí, adaptace dětí, respektování přirozených dětských potřeb, rovnost v postavení dětí, pravidla soužití, komunikace, pedagogický styl, podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů 	hospitace sebehodnocení – hodnotící dotazník	dle plánu 1 x ročně	zástupkyně ředitelky, učitelky, provozní pracovnice
Organizace <ul style="list-style-type: none"> organizace života dětí, organizace vzdělávacího procesu 	pedagogické rady hodnotící dotazník	dle plánu 1 x ročně	zástupkyně ředitelky, učitelky, provozní pracovnice
Řízení MŠ <ul style="list-style-type: none"> styl řídicí práce, podpora týmové spolupráce, motivace zaměstnanců, rozdělení kompetencí a odpovědností 	hodnotící dotazník	1 x ročně	zástupkyně ředitelky, učitelky, provozní pracovnice
Personální a pedagogické zajištění <ul style="list-style-type: none"> hodnocení zaměstnanců z hlediska provozního zabezpečení (počet, úvazky) hodnocení pedagogů z 	výroční zpráva, hodnotící dotazník	1 x ročně	zástupkyně ředitelky, učitelky, provozní pracovnice
	výroční zpráva,	1 x ročně	

<p>hlediska kvalifikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnocení pedagogů z hlediska úrovně pedagogické práce • sebehodnocení 	<p>hodnotící dotazník hospitační protokol</p> <p>posouzení své práce dle kritérií</p>	<p>hospitace dle plánu</p> <p>1 x ročně</p>	<p>zástupkyně ředitelky</p> <p>učitelka</p>
---	---	---	---

7. 3. Průběh vzdělávání

Evaluace průběhu vzdělávání je zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatňování nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a záměrů ŠVP.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědnost)
<p>Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP 	<p>pozorování vzájemné hospitace konzultace pedagogů pedagogické rady sebehodnotící dotazník hospitace</p>	<p>průběžně průběžně průběžně dle plánu 1 x ročně</p> <p>dle plánu</p>	<p>zástupkyně ředitelky, učitelky</p> <p>zástupkyně ředitelky</p>
<p>Osobní rozvoj pedagogů</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatnění poznatků z DVPP ve vlastní práci • autoevaluace vlastního vzdělávacího růstu • autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu 	<p>pozorování konzultace pedagogické rady hospitace sebehodnocení – hodnotící dotazník</p>	<p>průběžně</p> <p>průběžně dle plánu 1x ročně</p>	<p>zástupkyně ředitelky, učitelky</p>

7. 4. Spolupráce

Cílem této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP.

CO (oblast hodnocení)	JAK (postupy, prostředky, metody)	KDY (termín, časový plán)	KDO (odpovědnost)
--------------------------	---	---------------------------------	----------------------

<p>Spolupráce s rodiči</p> <ul style="list-style-type: none"> informovanost o činnostech v MŠ informovanost o výsledcích vzdělávání dětí dotazník pro rodiče úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti v ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> rodičovské schůzky nástěnky, webové stránky, články v novinách, fotodokumentace individuální rozhovory konzultace s rodiči schůzka rodičů předškoláků dotazníková anketa konzultace pedagogické rady 	<ul style="list-style-type: none"> 1 x ročně nebo dle potřeby průběžně dle zájmu rodičů a potřeb pedagogů 1 x ročně 1 x za dva roky nebo dle potřeby průběžně 	<ul style="list-style-type: none"> zástupkyně ředitelky, učitelky
<p>Spolupráce se ZŠ</p> <ul style="list-style-type: none"> společné akce a aktivity předávání zkušeností předávání informací před zápisem do ZŠ – návrh OŠD 	<ul style="list-style-type: none"> konzultace fotodokumentace pedagogické rady schůzka s vedením a učiteli ze ZŠ – informace k zápisu a OŠD 	<ul style="list-style-type: none"> dle ročního plánu dle potřeby 1 x ročně 	<ul style="list-style-type: none"> zástupkyně ředitelky, učitelky

8. Přílohy

Mateřskou školu vnímáme jako edukační prostředí, které vytváří situace k celistvé a všestranné kultivaci dětské osobnosti a rozvíjení potencialit v oblasti kognitivní, afektivní a psychomotorické.

V naší mateřské škole klademe důraz na tyto preferované oblasti:

8. 1. Výchova ke zdraví

RVP PV formuluje jako jednu z klíčových kompetencí (kompetence činnostní a občanské) schopnost dítěte ukončující předškolní vzdělávání dbát na osobní zdraví a chovat se odpovědně s ohledem na své zdraví. Dílčí vzdělávací cíle uvádějí, že pedagog u dítěte podporuje osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a také vytváření životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Zdraví patří k nejvýznamnějším hodnotám života každého člověka. Zdravý životní styl je jeden z determinantů zdraví. Zahrnuje zdravou výživu, tělesnou aktivitu a duševní hygienu. Součástí je také prevence zdraví a úrazu.

V předškolním věku si děti nejnáze osvojí návyky, dovednosti a chování podporující zdraví. V naší MŠ děti seznamujeme s preventivními programy Zdravá pětka, Pohybem ke zdraví, Se Sokolem do života, Alenka stůně, Stomatologický preventivní program.

Tělesné aktivity podporující zdravý životní styl v MŠ:

- ranní cvičení, tělovýchovné chvíle, podpora spontánních pohybových aktivit
- zdravotní cviky, cviky na podporu správného držení těla
- dětská jóga, cvičení na RHB balónech, masážní čocky...

Zdravá výživa je zajištěna ve spolupráci s kuchyní, naším záměrem je:

- seznamovat děti, co je zdraví prospěšné a jaké důsledky na zdraví má nezdravé stravování, uvědomělé preferování racionální výživy
- každodenní nabídka čerstvé zeleniny a ovoce
- eliminování uzenin, omezení slazení nápojů, zařazování bezmasých jídel, nabídka tmavého a celozrnného pečiva
- podporování a dodržování pitného režimu

Vytváření kladného vztahu k životnímu prostředí:

- pomáhat dětem pochopit, že jsou součástí životního prostředí, v němž existuje mnoho vzájemných vztahů, a že ho svým chováním a postoji mohou spoluvytvářet a ovlivňovat
- vytvářet u dětí základní hygienické a sociálně-kulturní návyky ve vztahu k životnímu prostředí, probouzet kladný vztah k přírodě, k výtvarům lidské práce i k lidem samotným
- učit děti pochopit správné a nesprávné chování člověka k životnímu prostředí (především k přírodě), smysl a důvod třídění odpadu

Výchova ke zdraví se promítá do integrovaného bloku Zdravý Dubínek.

8. 2. Environmentální výchova - seznamování s přírodou

Jedním z cílů ŠVP je seznamovat děti s přírodou, učit děti vnímat přírodu, sžívat se s ní, všimnout si změn. Pěstovat v dětech úctu k životu, ke svému okolí, kladný vztah k přírodě a její ochraně. Jedním z prostředků, jak tohoto cíle dosáhnout je využívat polohy naší mateřské školy, která je v blízkosti lesa, potoka,...

Čeho si všímáme během vycházek po vesnici, do lesa, na louku, na pole nebo při hrách na školní zahradě:

Podzim

- stromy - co se s nimi děje
- podzimní listí- barvy, tvary, velikost; jak padají (poletují ve větru); sbíráme listí; běháme spadlým listím
- plody podzimu – barva, tvar; kde rostou, sběr plodů (kaštiny, žaludy, oříšky, šípky)
- na školní zahradě mají děti možnost pozorovat ovocné stromy, jejich plody (ochutnáváme)
- všímáme si zahrádek, práce na polích (zelenina, obiloviny, kukuřice, brambory)
- vycházky do lesa (jedlé a nejedlé plody), pozorujeme houby, šišky,...

- všímáme si mlhy, síly větru, pozorujeme jinovatku, první mrazíky
- pozorujeme vlaštovky, jiné stěhovavé ptáky

Zima

- pozorujeme zimní krajinu, jinovatku, mráz, první sníh
- padající vločky
- křupání sněhu, stopy ve sněhu, zasněžené domy, krajina
- hry se sněhem, experimentování se sněhem, ledem
- kreslení do sněhu
- pozorujeme rampouchy
- seznamujeme se se životem živočichů v zimě (krmení zvířátek)

Jaro

- oteplování, tání sněhu (sníh na stinných místech), déšť
- pupeny na stromech, zeleň, květiny (vůně, barva, tvar, jak rostou) – rychlení semínek, cibulek, pěstování bylinek – ochutnávání, vůně
- všímáme si prodlužování dne
- pozorujeme hmyz, živočichy, ptáci (jejich návrat, hnízdění, zpěv,...)
- všímáme si kvetoucích stromů, keřů
- mění se louka (pampelišky), zahrada – práce na zahradě, na polích

Léto

- sledujeme počasí, vnímáme teplo, zkoušíme teplotu vody
- pozorujeme růst rostlin
- dozrávající ovoce (jahody, třešně), zelenina (ředkvičky)
- vedeme děti k ochraně přírody, k třídění odpadu

Čtenářská a matematická gramotnost jsou jedny z klíčových kompetencí. V naší mateřské škole vedeme děti k získání předpokladů těchto klíčových kompetencí.

Enviromentální výchova je základem integrovaného bloku Dubínek přírodovědcem a zasahuje také do integrovaného bloku Koumák Dubínek.

8. 3. Předčtenářská gramotnost

Předškolní období je nejdůležitějším obdobím v životě dítěte, kdy se kromě jiných dovedností, utváří i vztah ke čtení a vzdělávání. Dovednost čtení je velmi důležitá činnost pro budoucí učení. Období, než se dítě naučí číst a psát, bývá označováno jako předčtenářská gramotnost.

Rámcové cíle předčtenářské výchovy v MŠ v souladu s RVP PV:

Čtenářská gramotnost je obsažena v oblasti Dítě a jeho psychika, v podoblasti Jazyk a řeč (osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí četní i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka).

Bohatá vzdělávací nabídka, která stojí na práci s literárními texty všech žánrů (říkanky, básničky, báje, pohádky, rozpočítadla, hádanky, jazykolamy), ke které by měla patřit i radost z četby, vede k naplnění dílčích cílů, a tím i kompetencí k učení a komunikativní kompetenci.

Činnosti předcházející čtení a psaní:

- soustředěně naslouchat čtenému textu, projevovat zájem o knížky

- porozumění slyšenému (ověřit si jestli dítě porozumělo)
- vymýšlení jiných verzí příběhů (Co by se stalo, kdyby...)
- napravovat chování hrdinů
- rozšiřovat slovní zásobu
- zaměřovat se na to, co je z poznávaného hlediska podstatné
- procvičovat zrakovou a sluchovou analýzu a syntézu
- sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- procvičovat paměť, pozornost
- rozlišovat počáteční a koncovou hlásku, slabiku, slabikovat pomocí rytmizace
- umět reprodukovat krátké texty
- chápat slovní vtip, rým, skryté symboly v hádankách
- sledovat a vnímat posloupnost děje, vyprávět pohádku, příběh
- poznat některá písmenka
- poznat a napsat své jméno
- koordinace ruka - oko
- uvolňování ruky, rozvoj jemné motoriky - kresba, malba, modelování, navlékání,...
- grafomotorická cvičení
- zapojení do projektu „Celé Česko čte dětem“ (spolupráce s rodiči, prarodiči, žáky ZŠ)

8. 4. Předmatematická gramotnost

Předmatematické představy se prolínají téměř všemi aktivitami a činnostmi v životě předškolního dítěte, jsou vázány jak na běžný život dítěte, tak na jeho činnost v MŠ. Předmatematickou gramotnost tvoří propojení několika dílčích schopností a dovedností z oblasti hrubé a jemné motoriky, zrakového a sluchového vnímání, prostorové orientace, orientace v čase a také oblasti řeči (rozvíjení představ o množství, práce s pojmy a vztahy, porovnávání, třídění podle určitých kritérií a tvoření skupin, uspořádání a řazení prvků) a v neposlední řadě také schopnost soustředění na úkol a s tím související krátkodobá paměť. Rozvíjení předmatematické gramotnosti je důležité pro všestranný rozvoj dítěte a jeho pozdější připravenost k vyučování matematice ve škole.

Rámcové cíle předmatematické výchovy v MŠ v souladu s RVP PV:

Kompetence k učení, k řešení problémů (např. k řešení myšlenkových i praktických problémů dítěte, užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací, zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti), komunikativní a činnostní kompetence.

Činnosti předcházející počítání:

- zaměřovat se na to, co je z hlediska poznání podstatné
- odhadovat podstatné znaky, podoby, rozdíly, souvislosti
- sledovat očima zleva doprava, shora dolů
- postupovat dle pokynů
- záměrně se soustředit, udržet pozornost
- chápat prostorové pojmy
- seznamovat se s matem. symboly, s číselnou řadou, piktogramy
- chápat základní číselné pojmy (více, méně, první, poslední, před, za,...)
- porovnávat, uspořádávat, třídít podle určitého pravidla

- nalézat nová řešení, předkládat nápady (konstruktivní hry)

8. 5. Polytechnická výchova

Podpora zájmu dětí o technické, přírodovědné obory a o tradiční řemesla se stala celospolečenským tématem. Polytechnická výchova v RVP PV je zakotvena v kompetencích k učení.

Hlavními cíli polytechnického vzdělávání dětí v naší MŠ je:

- vytváření a upevňování správných pracovních postupů a návyků
- podporování touhy tvořit a práci zdárně dokončit
- používání netradičních materiálů a technik jejich zpracování
- rozvoj myšlenkového potenciálu dětí (myšlenkové aktivity, komunikativních dovedností, týmové spolupráce, formování osobnosti dítěte, pokusy)
- rozvíjení poznatků o technice (osvojení používání základních nástrojů, nářadí a pomůcek, poznávání různých druhů materiálů)
- rozvíjení dovednosti řešení problémů (rozvíjení tvořivého myšlení a kooperativního učení)
- rozvíjení schopnosti hodnocení a sebehodnocení (vytváření kladného vztahu k technice a k práci a rozvíjení technických zájmů)

Polytechnická výchova se bude promítat do integrovaného bloku Koumák Dubínek a Dubínek přírodovědec a jejich témat TVP.

8. 6. Seznamování s cizím jazykem

RVP PV definuje jako jednu z klíčových komunikativních kompetencí vědomí dítěte o tom, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky, a o možnosti se jim učit. Současně že dítě ukončující předškolní vzdělávání má vytvořeny základní předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Seznamování s cizími jazyky v naší mateřské škole probíhá průběžně, nenásilnou formou a je zařazováno dle aktuální situace a dle zájmu dětí.

Vzdělávací nabídka:

- zábavné hry, písničky, pohádky, pohybové hry
- poslech nahrávek cizích jazyků
- knihy, encyklopedie
- dvoujazyčné pexeso
- všímání si grafické podoby odlišnosti písma
- návštěvy cizinců
- projektové dny

Seznamování s cizími jazyky je nedílnou součástí integrovaného bloku Dubínek cestovatelem.

8. 7. Metoda dobrého startu

Děti se každý školní rok účastní vzdělávacího programu Metoda dobrého startu. Tento program je v naší MŠ určen pro děti, které plní povinné předškolní vzdělávání. Program probíhá 1x týdně od října do června. Děti k této metodě dostávají pracovní listy.

Metoda dobrého startu posiluje rozvoj potřebných dovedností pro bezproblémový vstup dítěte do školy:

- Procvičování hrubé a jemné motoriky
- Procvičování motoriky mluvidel
- Procvičování artikulační obratnosti
- Procvičování grafomotoriky
- Vnímání a napodobování rytmu
- Rozvoj sluchového vnímání a rozlišování
- Rozvoj zrakového vnímání a rozlišování
- Procvičování sluchové a zrakové paměti
- Cvičení prostorové orientace
- Procvičování pravolevé orientace
- Cvičení matematických představ
- Rozšiřování slovní zásoby
- Cvičení paměti a koncentrace pozornosti
- Postupně prodlužování zvládnání zátěže

Metoda dobrého startu pracuje s lidovými a dětskými písněmi, které jsou dětem známé a blízké. Cvičení a hry podporují psychomotorický vývoj, jsou součástí přípravy na výuku čtení a psaní, jsou zaměřeny na prevenci školních potíží.

8. 8. Logopedická prevence

Mateřská škola nabízí logopedickou péči formou logopedické prevence. Podle našich zkušeností stále více dětí předškolního věku trápí nějaké poruchy výslovnosti. Pokud se porucha podchytí včas a dojde k efektivnímu působení nejen v MŠ, u klinického logopeda, ale především doma, je velké procento úspěšnosti jejího úplného odstranění.

Paní učitelky informují rodiče o vývoji řeči u jejich dětí a podávají informace o případných obtížích a o možnostech nápravy vad řeči (doporučují odbornou pomoc), předávají kontakty na odborníky.

V mateřské škole máme zpracovaný program na podporu rozvoje řeči u dětí „Hrajeme si se skřítkem Povídkem“.

Program je zařazován každodenně dle aktuální situace na třídě a může se prolínat všemi činnostmi v MŠ. Na tvorbě programu se podílejí všechny učitelky pod vedením logopedických asistentek a vytváří metodický zásobník, který je průběžně doplňován.

Smyslem programu je prevence logopedických vad, která však nenahrazuje péči klinického logopeda, který s dítětem individuálně vyvozuje hlásky.

V rámci činností rozvíjíme:

- zrakovou a sluchovou percepci, paměť a diferenciaci
- prostorovou a časoprostorovou orientaci
- rytmické cítění, rytmizaci pohybového i mluvního projevu
- sociální dovednosti
- slovní zásobu
- gymnastiku mluvidel

- dechová cvičení
- grafická cvičení s doprovodnými říkadly
- hry se zpěvy
- dramaturgie pohádek

8. 9. Aktivity, které již v naší mateřské škole probíhají

Podzimní výstava – také děti z MŠ se připojily k podzimní výstavě v ZŠ pořádané školní družinou. Výrobky a obrázky s podzimní tematikou vytvořené převážně z přírodnin krásně vyzdobily vestibul školy.

Tvořivé dílničky – předvánoční a předvelikonoční setkávání s rodiči. Děti si společně s rodiči mohou ve své třídě pohrát, ukázat jim s čím si nejraději hrají, něco pěkného si vyrobit.

Mikulášská nadílka – ve spolupráci s devátou třídou ZŠ nás každý rok přijde navštívit Mikuláš se svojí družinou a čerta raději necháme za dveřmi. V letošním roce se naše děti proměnily v andílky – všechny přišly v převlecích - a tak jsme se Mikuláši postarali o překvapení.

Vánoční koledování – s několika zpěváčky a kytarou se vydáváme po obci s koledou, rozdáváme přáníčka a přejeme krásné Vánoce.

Vánoční posezení – děti se rodičům pochlubí, co nového se v mateřské škole naučily a rodiče si s námi rádi zazpívají vánoční koledy.

Vánoční jarmark – velká vánoční výstava s vánočním programem a tvořivými dílnami v ZŠ. Každoročně se připojují svými výrobky naše děti i rodiče.

Zimní olympiáda - pokud nám zima dopřeje nadílku sněhu je naše sportovní dopoledne na školním hřišti plné lyžování, bobování, koulování, staveb ze sněhu. A pokud ne, víme si rady, lyžujeme i na koberci ve třídě. Děti na konci dne čeká sladká medaile.

Den otevřených dveří – vždy na jaře se otevře naše školka široké veřejnosti a hlavně rodičům a dětem - budoucím „školáčkům“.

Čarodějnický rej – každý rok se děti těší na to, jak se paní učitelky promění v čarodějnice. Děti čeká dopoledne plné her s čarodějnickou tematikou – trhání perníčků, let na koštěti, vaření čarodějného lektvaru...

Zpívání pro maminky – den, kdy jsou do naší mateřské školy pozvané maminky dětí, pro které máme připravené pohoštění, pěknou písničku a s láskou vyrobený dáreček.

Celé Česko čte dětem – v letošním roce jsme se připojili do celorepublikového projektu. Do mateřské školy jsou zváni hosté, kteří dětem předčítají, děti si nosí do školky svoje oblíbené knížky, navštívíme pravidelně místní knihovnu i knihovnu ve Žďáru nad Sázavou.

Předplavecký výcvik
Návštěva solné jeskyně
Návštěva knihovny (místní, v ZR)

V průběhu celého školního roku spolupracujeme s místní knihovnou, navštěvujeme místní farmáře, zemědělské družstvo, hasičskou zbrojnici.

Alespoň jednou v měsíci se děti zúčastní divadelního představení, koncertu nebo např. výcviku dravců.

V rámci činnosti jednotlivých tříd probíhají projekty vytvořené paní učitelkami, které vycházejí ze zájmu dětí např. Barevný týden, Obec ve které žijí, Les, Dopravní výchova.

8. 10. Adaptační program

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou vymezeny a charakterizovány v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově příchozích dětí na prostředí mateřské školy.

Záměrem programu je:

- přiblížit mateřskou školu rodinám s dětmi, které se připravují na zahájení docházky, aby se rodiče dostatečně seznámili s prostředím školy a s učitelkami
- seznámit rodiče s problematikou přechodu dítěte do nového prostředí, s režimem v mateřské škole a zprostředkovat jim dostatečný informační a poradenský servis
- umožnit dětem, které budou navštěvovat mateřskou školu, postupné a nenásilné seznámení s novým prostředím ještě před začátkem docházky

Program není neměnný, může se vyvíjet a obměňovat dle získaných zkušeností a aktuální situace.

Opatření k minimalizaci adaptačních problémů

Den otevřených dveří

Než se rodiče začnou ucházet o zápis svého dítěte do mateřské školy, mohou se svými dětmi využít pozvání k návštěvě MŠ ve dni otevřených dveří. Zvláště je tato nabídka zajímavá pro rodiče, kteří ještě v MŠ nemají nebo neměli starší dítě. Mohou si prohlédnout prostory školy, třídy při běžném programu dětí a obdržít požadované informace. Možnost navštívit mateřskou školu mají rodiče s dětmi i kdykoliv mimo tento den, nejlépe po telefonické domluvě.

Schůzka s rodiči

Poslední týden v srpnu (přípravný týden) se mohou rodiče nově přijatých dětí zúčastnit informativní schůzky s budoucími učitelkami dětí. Informace a rozhovor je věnován především seznámení s provozem MŠ, školním a provozním řádem, ŠVP, stravováním, co dítě

potřebuje do MŠ... Rodiče tak mají možnost s předstihem reagovat na požadavky a doporučení školy.

Informační leták

Při zápisu poskytujeme rodičům základní informace formou informačního letáčku, který obsahuje základní informace o MŠ, kontakty... a rady jak nejlépe připravit dítě na vstup do MŠ.

Dvě učitelky ve třídě od ranních hodin

V týdnu školního roku (nebo dle potřeby) je vhodným řešením přítomnost dvou učitelek ve třídě již od ranních hodin, aby nově příchozí osoba (učitelka na odpolední směnu) nepůsobila rušivě a stresově. Zkušenosti ukazují, že dítě hůře přijímá osobu, která k nim přichází během dne a preferují učitelku, na niž si již částečně zvykly v průběhu ranních hodin.

Přítomnost rodičů v začátcích docházky

Pokud dítě v rámci úspěšné adaptace potřebuje, nabízíme podporu dítěti tím, že matka nebo jiná blízká osoba s dítětem zůstane po určitou dobu ve třídě. Po dohodě s učitelkou a dle situace lze pobyt rodiče opakovat a postupně zkracovat podle toho, jak si dítě na nové prostředí přivyká.

Starší děti na třídách

Naše třídy jsou věkově smíšené. Starší děti (kamarádi, sourozenci) jsou dalším zdrojem podpory. Malé a nové děti rády přijímají pomoc od kamarádů, samy se na ně obracejí, protože s nimi mají možnost lépe pochopit zvyklosti, role, pravidla her a činností.

Empatický přístup

Citlivé přijetí, klidné vystupování, tolerance a vcítění se do situace dítěte, je základem pro získání jeho důvěry a zmírnění jeho obav z nového prostředí bez přítomnosti rodičů. Empatický přístup i další formy přístupu k dítěti a je třeba ho uplatňovat ve vztahu ke všem dětem k docílení jejich pozitivního vztahu k mateřské škole a posilování jejich osobnosti. Tento přístup k dítěti je důležitým aspektem získání důvěry a navázání partnerské spolupráce s nimi, protože postoj učitelky a její chování k dítěti je pro rodiče vždy podstatný.

Podávání informací

V prvních dnech je pro rodiče důležité mít dostatek informací o dění v MŠ, o tom jak jejich dítě požívalo den. Učitelky využívají čas předávání dítěte – pokud nastanou jakékoliv problémy, jsou rodiče ihned informováni a ve spolupráci s nimi volíme další postup adaptace.

8. 11. Plán primární prevence patologických jevů

1. Seznámit děti s tím, co je ohrožuje:

- vést děti k pozitivnímu vztahu ke zdraví (zdravá strava, hygienické návyky)
- vytvářet vztah dítěte k vlastní osobě (sebeuvědomování, sebedůvěra, sebekontrola)

- vytvářet vztah dítěte k ostatním
- rozvíjet sociální dovednosti (ohleduplnost, kamarádství, pravdomluvnost), vytvářet pravidla soužití ve třídě
- co ohrožuje zdraví (kouření, drogy,...)
- 2. Učit děti užívat slůvka „NE“ – umět reagovat na oslovení cizím člověkem
- 3. V případě ohrožení se obrátit o pomoc (osoby, kterým důvěřuji)
- 4. Znat své jméno, adresu, důležitá telefonní čísla
- 5. Informovat o léčivých bylinách, jedlé x nejedlé (jedovaté) plody

Dětem nabízíme pohádky, příběhy s poučením (O Budulínkovi, O ztracené holčičce, Alenka stůně, vytváříme školková pravidla, hry na upevňování prosociálního chování, rozhovory, besedy (POLICIE, HASIČI, BESIP), modelové situace (Co bys dělal, kdyby...), Panenka Jablenka – didaktický materiál o protidrogové prevenci.